

22

особено от 1929 г., беше вече навлязла в започналата световна разрушителна икономическа криза на капиталистическата система, която беше сковала развитието на всички клонове на народното стопанство. Училищната управа сама чувствуваше своето несигурно положение, но намираше сили да се погрижи за своите възпитаници, които бяха отдали шест години от цветущата си възраст в служба на родината. Това накара Вапцаров в произнесената от него реч на служебния банкет, който беше даден на випуска им по случай завършването на 16 юни 1932 г. да каже: "Изминаха шест години и ние си отиваме. От онзи детински ентузиазъм, който носеше всеки от нас, не е останала нито следа. Всичко е рухнало. Ние си отиваме и една голяма част от нас ще мине под безрадостния пръп-рец на безработните, останалите ще си наложат компромиси, които ще имат съдбоносно значение за целият им живот, но не може да се избира - те ще бъдат компромиси за хляб."

Това беше наистина неочеквана реч, която подействува като същински взрив на бомба, особено за началниците. Настанало известие смущение, защото смелостта и откровеността Началникът на частта възложи на преподавателя по литература да отговори. Той стана, но беше апострофiran, че говори "по заповед" и без да завърши седна. След това началникът взе думата и отправи множество упреки към випускниците, като ги нарече "пораженици", "недоволници", удари с юмрук по масата и напусна ресторантa. След него си тръгнаха и офицерите и преподавателите.

С Вапцаров се запознах на една от литературно-музикалните забави. Това беше през 1926 година, когато той следваше във втори, а аз във пети курс на училището. По-нататък това наше познанство постепенно се превръщаше в по-тесен контакт. Когато завърших шести курс на училището в 1929 г., поради това, че бях втори по успех, останах на военна служба като флотски офицер.